

Передплата

на «РУСЛАНА» вписувати:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодвоєне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в насажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані в вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Посоймові замітки.

III. В попереднім числі згадали ми, що розправи в останній соймовій сесії причинили ся також до проясненя рускої справи в Галичині і що тими розправами, в котрих мали визначну участь також рускі послы, зроблено почин до розв'язки руского питання.

В останніх часах наслідком т. зв. консолідації з москвичами (189) вельми затемнено погляд на руску справу в Галичині і введено чимало баламутства в рускій суспільности. Не можна отже дивувати ся, що також посеред польської суспільности, котра інформації про руску справу черпає звичайно з другої або третьої руки, з жерел перефільтрованих „Галичанином“ і „Dziennik om“ запанувало велике баламутство і помішанє понятій. Зрозуміли опісля народові шкідні наслідки консолідації з москвичами і утворили народно-демократичну організацію (1898), запмагаючи ся при тім в значній часті радикальними силами, що попереходили в народно-демократичний табор, щоби здобути собі туг рішачий вплив. (Др. Володимир Охримович, Будзиновский, др. Енґен Левицкий і ин.).

І справді здобули сей вплив, а в політиці ново утвореного народно-демократичного стороництва, в єо часописях (в „Ділі“ і в „Свободі“), та в діяльности по краю в широких веретвах народних і поміж академічною молодіжю, впливеною до сеї роботи, проявило ся різке завзяте, острійший як поперед тон і радикальний напрям. Досить вказати на тогочасні статі в „Ділі“ і „Свободі“, на брошури і промови п. Будзиновского, котрий кандидував при різних нагодах до державної ради і до сойму в різних округах, єго програми висновувані в тих кандидатских промовах, опісля печатаних, єго діяльність на полі організації рільного страйку, єго вплив на акад. молодіж і сецесью єї та унів. демонстрації (пам'ятні слова єго: „вже лопнула станіславівська гімназія!“ висказані після демонстрації проти проф. Філка) ітд. А вжеж кульмінаційною точкою сеї радикальної політики були перші виступи радикального крила укр.-русского клубу парламентарного а також програма пос. Будзиновского полагоди польско-русского питання з підмогою вивішаня на сухій вербі або витоплення Поляків в Сяні.

Побіч того провадив п. Михайло Петрицкий, котрий в собі почув покликанє на руского державника, окрему політику

своїм органом „Гайдамаки“, не згадуючи вже про діяльність д-ра Трильовского з „Громадскім Голосом“, Остапчука і Вітика з „Землею Волею“ і т. п. На ниві так управленій і засіяній склала ся катастрофа з 12. червня, а тоді очевидно все що народно-руске, українсько-руске, українське, навіячовало синонімом „гайдамаччини“, розбишачтва і т. п.

В міру того, як народно-демократичне стороництво степенувало радикальний напрям своєї політики, наші домородні москвичі уміли се дуже зручно вихиснувати, щоби дискредитувати всіх народовців. Їх часописи почали доказувати, що рускі гімназії в головних огнищах сего радикалізму, що научна система введена за президентури в Раді шк. кр. теперішного намісника, дозвіл на обходи Шевченківські по школах, і взагалі все укр.-руске письменство є жерелом і огнищем радикалізму і гайдамаччини, а се доводить до ворогованя проти Поляків, до розладу і розстрою в краю, до межинародного розлітвеня, бо що навіть фонетика є середником ширеня радикалізму і гайдамаччини.

Супроти того радикалізму і гайдамаччини, яку москвофільські часописи навізували всему народному стороництву, висловляли они свій консерватизм, свою льоньльність, представляючи своє москвофільство і Погодинську ідею єдиньства Русинів з Москцями яко зовсім невинну плятонічну ідею.

Отсі погляди голошені безнастанно цілими роками в „Галичанинѣ“ і в „Рускомъ Словѣ“, уміли наші москвичі дуже зручно переливати до „Dziennik-a polsko-go“, „Gazety Narodow-oj“, а перегодом польска суспільність почала вірити в се, що є між Русинами два лише табори — оден ворожий Полякам український або гайдамацкий, а другий консервативний staroruski, готовий до повної згоди з Поляками. Отсе промостило москвичам дорогу до Ради Народової і до соймових мандатів.

Гнобленє Поляків в Познаньщині відбило ся також протинімецьким настроєм в польских політичних кругах в Австрії і викликало певний зворот до Росії. Кинена російскими політиками гадка всеславянського зїзду приняла ся скоро серед польского дневникарства і польської суспільности, а зїзд в Празі, в Петербурзі, у Варшаві і Львові, братанє з Глебовіцкими, Дудикевичами, Вергунами et cons. ошоломили до решти польську опінію публичну.

Кокетованє деяких радикальних рус-

ких політиків з прусофілами і т. зв. німецькими вольнодумцями ще більше поглибило провал між українсько-русским табором а Поляками і зближало сих останних до наших москвичів. В соймовій сесії сподівали ся наші москвичі зібрати богаті плоди своєї політики, мали надію підорвати зовсім самостійний розвиток руского народу в Галичині і витворити собі сильні підвалини для єдинительної своєї політики. Однак поки ще зібрав ся сойм, склали ся події, які знов яскраве світло кинули на наших галицких москвичів, послідували обставини, що протверезили навіть крайне крило руского клубу і впевнили єго про безуспішність і безвиглядність єго роботи, почав ся процес посеред рускої суспільности, котрий почав прояснювати руске питання і змаганя ріжних стороництв. А се відбило ся також на останній сесії галицкого сойму, о чім поговоримо опісля.

Ювілейний вечер в честь Є. Сьв. Пія X.

устроїла Руска женська гімназія у Львові в суботу 21. с. м. при участі інституток і гімназисток. В салі гімназійній (в ул. Длугоша) пристроєній великим портретом Є. Сьв. Папи Пія X і цвїтами згромадили ся численні запрошені на се торжество гості, між котрими бачили ми Впр. офіціяла о. А. Білецкого, митрата о. Туркевича, пралата Е. Білинського і багата інших духовних, а також ординарнятского совітника д-ра Федака, радника правит. п. Барвіньского, професорів рускої гімназії і много пань.

Хор інституток і гімназисток, котрий ледво міг помістити ся на естраді, виконав під проводом п. Біликовского кантату в честь Сьв. Отця „In alciam“ в італійській мові, по котрій о. сов. Луґницький виголосив промову. В сій промові до заснованя Христової Церкви Божественним Спасителем на Петрі навазав бесідник покликанє Йосифа Сарто на керманяча католицкої Церкви. Подавши огляд житя Христового намісника, вказав бесідник на особливші прикмети нинішного верховника Христової Церкви, скромність, простоту і незвичайне милосердіє і щедрість для потребуючих і убогих.

По сій промові, котра зробила велике враженє на присутних, відспівав хор гімназисток І. Воробкевича „Вечер“, а відтак гімназистка Лициняк і вна деклямувала В. Щурата У Кесарию. По деклямації виконав хор гімназисток композицію п. Біликовского „Божа Матір“, після котрої інститутка відіграла на фортеп'яні Шуберта „Im-

promptu В-дур. Гімназистка п-на Лежогубська деклямувала уложену відповідну до торжества деклямацію «Земля трясє ся». На закінченє відспівав хор гімназисток і інституток Бортнянського концерт «Воскликните» і «Вся земля» а хор інституток п. Біликовського «Многая літа».

Всі продукції були вельми старанно вивчені і гармонійно виконані і свідчили про велику старанність учителя спіку, а учасниці хору визначили ся вельми гарними голосами. Так само деклямації були виголошені з повним зрозумінєм. Взагалі цілий вечер зробив вельми миле вражінє на зібраних і стає певним доказом умілого і дбального провуду сеї одинокої рускої жєньської гімназії, а гості не щадили оплесків і слів признаня і подяка як всім учасницям сего милого торжества, так і керманічам заведеня.

Після концерту гостинний Заряд монастиря СС. Василянук приймає запрошєних гостей, а серед милої розмови проминує вечер, з котрого зібрані гості розійшли ся з вражінєм, яке довго остає в їх тямці і з переконанєм, що покликана під зарядом СС. Василянук руска гімназія жєньська принесе славу Руси і причинить ся до подвигненя культурного нашого народу.

Допись з Коломийщини.

(Відповідь „Ділу“ на поміщену в нїм статью з дня 11. падолиста 1908. Ч. 255 під наголовком: «Наше становище»).

Зачинаю словами «Діла»: Не від нині, бо ще від тогді, коли народне сторонництво, виступаючи під назвою сторонництва національно-демократичного, перевело реорганізацію своїх сил і ревізію своєї програми, дасть ся завважити серед одної часті того національно-демократичного сторонництва якесь дивне відношенє до духовенства і до віруючої свїтєкої інтелігенції, та до часописий редактованих в дуєї християнським.

Се дивне відношенє полягає на тім, що від того часу аж до нинішнього дня, зразу слабо — описля що раз сильнійше ведеть ся скриту, тайну — можна сказати — підземну роботу против духовенства і єго оргавів (Основа, Нива і Руслан).

Говорячи ясно, ходить тут о те, що би монополь політичного провуду над народом мали виключно Цегельські, Лозинські, Панейки і решта, як там називають ся, співредактори „Діла“ — а духовенство і віруюча свїтєка інтелігенція були тільки на те, що би предплечували «Діло», читали і слїпо йшли на коменду генералів з редакції «Діла» так при виборах, як у всяких акциях політичних; не говорю громадянських, бо теперішні редактори з «Діла» мають тільки спільного з роботою громадянською, що торічний сніг! Щоби се досягнути, вибрали панове з «Діла» тактику дискредитованя духовенства (н. пр. Митрополита) і віруючої інтелігенції (н. пр. д. Олександра Барвіньського) і підриване їх авторитету тим що за кожним разом вдають ся на що инше в їх діяльності.

Така тактика вигідна тим, що в кождім конкретнім випадку (пишу словами «Діла») можна заслонити ся викрутом, що ми, мовляв — против духовенства як такого не маємо нічого, а також не напасуємо віруючу свїтєску інтелігенцію, тільки виступаємо проти деяких «шкідливих обьявів», не лишаєть ся на діяльності духовенства і інтелігенції з духовенством працюючої, сухої нитки.

Не статью, але цілу розправу треба би написати (пишу словами «Діла»), щоб вивести на денне свїтло всі прояви тої тактики... і я тут можу зазначити їх тільки загально. І так «шкідливим обьявом» по думці «Діла» було те, що деякі поважні члєни національно-демократичного сторонництва свїщеники кандидували на послів; (н. пр. оо. Олесницький Альоїзий, Сендецкий) — «шкідливим обьявом» по рецепті «Діла» було і є те, що д. Олександр Барвіньський більший посїдає авторитет, як ціле ліве крило парламентарного клубу; «шкідливими» були парламентарні і розумні виступи наших послів Романчука і Олесницького у Відні*); вкінци «найшкідливішим обьявом» (по думці «Діла») є проповідь Митрополита в Велику пятницю с. р. і звісне розпорядженє о строгім перестеріганю нрав парохів.

Особливо ся послїдна справа (пишу словами «Діла») виказує справді психопатичні обьяви Як хорому на манію переслїдованя скрізь привиджують ся єго гонителі, так редактори з «Діла» бачать в кождім пастирським листі, в кождім розпорядженю Митрополита або Єпископа якись скриті заходи коло заложєня якогось кастового вузкопартийного клєрикального сторонництва.

(Конець буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Політичне положенє одержало незвичайне освітленє наслідком відбутої в неділю ради спільних міністрів, в котрій взяли участь міністри обидвох держав монархії. Головним предметом наради мали бути звязані з відносинами на Балкані народо-гос одарські питаня, а передовсім сербський торговий договір, введений в житє 1. вересня; над котрим треба буде, задля подій останних в Сербії на ново парламентарно застановити ся; відтак торговий договір з Румунією а на останку бойкотованє австро-угорських товарів і купців в Туреччині.

Нема сумніву, що в звязи з народо-господарськими справами обговорювано на спільній міністрській раді також і заграничне положенє межинародне. Рішенє питаня, чи сербський торговий договір має бути парламентарною ухвалою, чи продовженєм закона про повновласть упливаючого з кінцем року полагоджєний, буде зависиме від осуду поступованя Сербії, поданого міністром загран. справ бар. Ерентальом. Спільна рада міністрів повинна була собі прояснити, чи Сербія дійсно хоче розпочати неприязні кроки супроти Австрії чи ні. Колиб мало дійти до війни, то Австрія не потребує коштом хлїборобників своїх приносити жертви для Сербії і усунати ті перепони, які стоять в дорозі парламентарному полагодженю сербського торгового договору. Колиж Сербія думає удержати мир, то нема для Австрії причини позинати з нею цлову війну. Поясненя про сі справи міг дати на раді міністрів бар. Еренталь, бо серський договір став тепер справою заграничної політики. Питанє отже, чи Сербія під на-

пором европ. держав залишить свої во рохобні наміри.

Так само важне буде рішенє ради міністрів в справі бойкоту австр. угор. товарів і купців в Туреччині. Промисл монархії поносить значні шкоди, хоч Австрія відкликанєм війск з Санджаку показала прихильність Туреччині, котра злуку Босни уважати повинна яко довершену подію. Австро-Угорщина була готова признати Туреччині підвишенє умовленого договором цла, котре нині вносить 10% від вартости. Крім того Австро-Угорщина була готова до інших ще народо-господарських уступок в користь Туреччини, з котрою ведуть ся в тій справі переговори. Тепер отже Туреччина буде приневолена рішити ся, чи хоче она дальше кривдити австро-угорський промисл, чи одержати нові великі уступки, котрих підставою мала бути нова велика позичка. Тим то недільна рада спільних міністрів має велике значінє і для заграничного положєня.

Міністер-президент бар. Бінерт веде дальше переговори з представниками парламент. сторонництва, що би досягнути бодай тимчасовий розєм для полагоди конечностей державних, а тимчасом приготувати підвалини до спарламентаризованя міністерства, на що цїсар вказав рішучо у відручнім письмі до бар. Бінерта. Пильні заходи робить бар. Бінерт особливо в тій ціли, що би як найскорше і без значного опору перевести закон про злуку Босни й Герцоговини. Тимчасом Kongr. Zentrum звіщає, що переговори в сій справі не видали ще користного вислїду. Чєска аграрна кореспонденція звіщає, що крім будж. провізорії і закона про злуку Босни держ. ради буде мала перед Різвом полагодити ще предлоги про суспільне обезпеченє і про удержавенє трох зелїзниць. Язиковий закон, який бар. Бінерт думає на основі начерку сар. Бека вєсти, не є ще на стілько готов, що би можна єго предложити вже перед Різвом. Narodni Politika запевняє, що перед новим роком зберуть ся деякі сойми, особливо чєський і будуть радити цілий січень, а доперва з початком лютого держ. рада приступить до полагоди суспільного обезпечєня і удержавленя зелїзниць.

Заграниця.

Посли Англії, Італії, Німеччяни, Росії і Франції виступили в Білгороді до сербського правительства з рішучим домаганєм, що би оно залишило творенє оружных ватаг і відкликало війська висунєні на границу. Се вже трєта осторога европ. держав звернена до Сербії в ціли удержаня мира, а осторога ся буда імовірно вельми рішуча, скоро міністер-президент Велимирови ч був приневолений дати заспокоюче вясненє. Він заявив, що на сербській границі нема ніякого війська і що не творять ся ніякі ватаги. Сею заявою, котра є незгідна з дійсною правдою, думає Сербія заколисати Австрію в бездійности та довести до того, що би наша воєнна управа не тільки не скріпляла стану війск в Босні, але навіть і теперішній стан зменшвала. Тимчасом Австрії се дуже добре відомо, що Сербія після 2. листопада, коли то розійшла ся хибна тривожна вість в Білгороді про вхід австрійських війск до Сербії, почала мобілізувати сербські війська у внутрі краю, а самі сербські часописи з одушевленєм подали докладні вісти про творенє «легіонів» добровольців. Отже заперечуванє явних і відомих подій Велимировичом має очевидно цїль відвернути Австрію від рішучого виступленя, бо в Сербії тепер настали зима, поміщенє стягнєних

*) Шкідливим також по думці п. М. Лозинського, висловленій в київській «Раді» — було також виступленє д-ра Олесницького і д-ра Костя Левицького в соймі на останній сєсії і делегатів пп. Василька і Цеглинського в австр. делегації. — *Ред. Русл.*

війск вельми лихе, а також не має військо доброї одежи і обуви на зимову пору, щоб можна єго при купі удержати.

Мимо тих мирних запевнень сербського правительства веде ся там дальше воєнні приготвлення, а дивенікарство сербске виступає ще завзятійше проти Австрії як перед тим.

Задлятого, як звичає Die Zeit, цїсар Франц Йосиф дав повновласть 3. с. м. міністрови війни, щоби по мысли закона з 31. мая 1888 в случаю потреби покликати до оружя перший рік резерви і три перші роки доповняючої резерви.

Як небудь ки. Більов в промові про фінансову реформу в Німеччині в парламенті заявив, що не бачить близької небезпечности, однак англійске дивенікарство а особливо Daily Telegraph і Times оцінюють положенє межинародне як вельми грізне. Times зазначає, що кожде обачне правительство повинно бути приготвлене на всякі несподіванки.

НОВИНИ

— **Календар.** Вівторок: руско-кат.: Микола, Віктора; римо-кат.: Йоана. — В середу: руско-кат.: Йосафата сщм.; римо-кат.: Катерини дві.

— **С. Екц. Митрополит Шептицький і Преосв. Єпископ Хомишин** були дня 18. с. м. разом з іншими єпископами з Австрії на приватнім послуханю у Святий Отця.

— **На відкритє рускої гімназії** у Вижницї вислав проф. радник Ол. Барвінський на руки посла Н. Василька отєю телеграму: „Не могучи особисто прибути, поділяю радість Буковинської Русї, так близької мому серцю, з отвореня нового культурного огнища заходами руских послів і шлю щирїй привіт до світлого розвитку.“

— **Примір до наслідуваня.** Черновецька міщанка, пані Марія Чех Бачинська, властивелька реальности в Чернівцях, придвляючи ся нужді, в якій живе українська учача ся молодіж гр.-кат. обряду, поставовила за всяку ціну причинити ся в який спосіб до полєкші побу-

ту в школах тій молодежи. Коли отже довідала ся, що тов. „Шкільна Поміч“ в Чернівцях збирає гроші й задумує побудувати бурсу для сих бідаків, рішила ся без ваганя стати членом основателем маючої повстати бурси. В тій ціли покликкала 8. с. м. нотаря Дрогомирецького і передала єму книжочку щадничу на квоту 2.500 К з тим, щоби сї гроші передати „Шкільній Помочі“ на будову бурси для учеників гр. кат. обряду й то зараз. Якжеж бурса буде вже під дахом, на тоді записала щедра фундаторка ще 2.000 К, які має виплатити „Шкільній Помочі“ головна спадкоємниця п-ні Олена Власюкова-Угорчак, яко частину вартости спільного дому з п-ню Бачинською. При тім застерегла собі п-ні Марія Бачинська, що кожного року 23. марца, в день смерти єї сина Фравца, з цриводу котрої передовсім зробила такий запис, має заряд бурси роздавати за помогу чотиром бідним ученикам по 10 К, і то таким, що викажуть ся найкрасшим поступом з релігії і рускої мови. Бажанєм горячим фундаторки є, щоби будову бурси розпочато як найскорше. Сего бажає собі й виділ „Шкільної Помочи“, але виконати дало би ся се скоро лише тоді, коли би інші міщани і селяни пішли слїдом за п-ню Бачинською.

— **П. Михайлови Волошинови**, дірігентови „Львівського Бояна“ зготовлено в навечере св. Михаїла сердечну овацію. Саме тоді відбувала ся проба нових композицій, які „Львівський Боян“ відіспіває на вечерницях в память Шевченка. Коли хор готовив ся почати співи, виступив голова товариства, др. Студинський і промовив до дірігента щирими словами, в яких пожелав єму з нагоди імянин, подякував за щирі труди околє розвою „Львівського Бояна“ та просив, щоби й на дальше так само заподливо вів се товариство до чим раз красшого розцвітю. Всї пані і панове зібрані на пробі в числі околє 70 осіб вислухали промови стоячи та вивдячили ся свому знаменитому дірігентови оплесками та піснею „многая літа“. Зворушений сею овацією дірігент дякував сердечно за слова признаня та прирік, що доложить вєх сил, щоби товариство як найкрасше розвинуло ся, на що відповіли зібрані поновно оплесками. В слїд за сям відбувала ся дальше проба. Признати трєба, що від кількох лїт між членами „Львівського Бояна“ замітний сердечний, родинний

настрій, який сильно сприяє дальшому розвитку товариства.

— **Реформа календаря.** Унґварска „Наука“ в числі з дня 19. с. м. вельми горячо попирає справу реформи юліянського календаря. Згадавши, що тою справою заняли ся вже урядові круги в Росії, а за Росією піде Румунія, Болгарія і Сербія, зазначає, що й австро-угорскі Русини повинні над тим подумати. Мукачівска єпархія, як пише „Наука“, занимала ся реформою календаря ще в 1899 р. Тоді все духовенство тої єпархії заявило ся за григоріянскім календаром і вислало відповідну просьбу до Римської Курії. Однак відповіді не діждали ся, бо до такої акції потреба згоди вєх гр.-кат. єпархій в Австро-Угорщині, а се мукачівської, прашівської, крижевацької та львівської, перемискої і станіславської. Тоді, як впевняє „Наука“, Римска Курія згодила би ся на зміну календаря.

— **Воєнні ластівки.** Die Zeit доносить, що цїсар розпорядком з дня 3. с. м. дозволив міністрови війни в случаю потреби покликати під оружє перший рік резерви і три перші літа доповняючої резерви.

— **Німі переписні листки** державного накладу, які появили ся в торгівлі, не мають вже ніякого напису. Адресову сторону окрашує лише зелена рамка і почтовий значок зеленої краски. Більше ані слова. Є се вислід національних спорів в Австрії. Ліпше нічого не писати, як одна народність має ся сердити на другу за то, що назва переписного листка в однім язичі поставлена на другім замість на першім місци. Одна з часописий кепкуючи собі з тих німих карток, іронічно замічує, що небавом Чехи з Німцями будуть „порозумівати ся на міги“.

— **Акад. молодіж** зєдинена в товаристві „Бандурист“ видала оповістку до рускої суспільности, в котрій характеризує поступованє „Дїла“. Отєя оповістка звучить: „Не маючи спромоги задля материяльних средств помістити наше письмо в „Дїлі“, де „платні оповістки звичайно ідуть лише через руки адміністрації“, подаємо слїдуючий факт під розвагу поважної суспільности: Дня 18. с. м. явил ся в редакції „Дїла“ 3-ох наших товаришів із зробленою «на колїні» нотаткою, реклямуючою «Вечерницї» Бандуриста). В су-

1) Сї вечерницї відбули ся в суботу.

Материяли до історії зносин Галичан з Україною.

Листи Омеляна Партицького до Олександра Барвінського.
(Дальше).

Маю нові дві пренумерати. Гудик прислав єдину рн. для надсилання Правди на адресу Sokoł I. P. Wiczasz. Имшенецкий прислав 5 рн. Єго адреса:

(Italien) Sgr. M. Imsheneski Venezia.
(Riva dei Schiavani, Hotel garni Laguna, p. N 20.)

Гроші пришлю при спосібности. Пише еще Білозерський, що, будучи у Відні, запізнав Вахнянина зь одною Українкою, котра обіцяла найдальше за місяць прислати гроші на користь видання Правди. Доносять о скорій заможі и нагадує о великих надїях, які Українці на насє покладають. Шкода дуже, що ми Правду ограничили на півтора аркушів и через те велику часть заможі від себе відтрунули.

Напиши ласкаво, як в Правдою стоїть и кілько до тепер пренумератив, а особливо, чи єсть надя на старшу Русь? — Старша Русь то головною ціллю нашого дальшого діланя. Про те и пише Білозерський: „едчайте для себе як найбільше прихильників між старшими Русинами, а на богачіз не забувайте. Не то сила, що ми

підпремо, але сила, коли самі розжвечете є и о собі подужаете.“ — И я такь гадаю.

Засилаю конець мотта до биографії Куліша.

Казавь Лучаковский, що пять років намовивь до пренумерати. Одинь заславь гроші до редакції Слова.

Просить Білінський, щоби вь попередній єго статті по словах зостаючого додати: А бувь те вже остатній рік єго пробуваня у Чернихові, бо в тїмь самїмь році підписавь Осипь Потоцький, воевода Київський презенту на той прихідь Стефанові Білінському. Видно, що вже давнїше перед 1741 р. бувь приходник вь Чернихові, отже монахів (и монастиря) на той чась не було.

Для етимологівь досить буде віршівь. Я Вамь їхь достарчу.

На Яхна не забувайте.

Твій щирий другь

О. Партицький.

Ч. 10.

Чесний Пане!

Пишучи в листі зь 16. с. м., щоби Ви „Вересая“ натеperь еще не друкували, не сподївався я зовсімь, щоби дещо зь Вереса я вже було вь друкарні зложено. Якь еще складь не розібраний, то волїли би ми, щоби бувь Вересай аніж повістка п. Ильницького. У насє, якь знаєте, повістарівь нема, а заміцати по дві повістці у однімь числі, було би на будуще дуже небеспечнимь діломь. Коли можна, то затримайте повість Ильницького до 15. числа?

Не вірте вь те, щоби Остапкевичемь або Охримомь була Правда „засмічена“. Я се відь Васє другого чую и гадаю, що ціла истоїйка о сміттю вийшла відь п. Шашкевича. Вінь мені теж о сміттю споминавь. Вирочїмь наша Правда такь низько що до ціни поставлена, що окрімь ліпших творівь и гірші поміцати мусимо. Нехай сили вироблюють ся а не нищать ся.

Мою статтю можете затитуловати: „О народнихь праздникахь у Русинівь и заміщайте якь можь скорше, бо буде довга (на 12 чисель) и те єр власне на часі.“

П. Згарський пише о „погавській родині“ и я не хотївбимь, щоби потому вь однімь числі поміцати по дві статті зь предмету рускої митології.

Єще разь прошу повістку п. Ильницького відложити до 15 числа. У насє годі говорити о повісткахь на першому або другому пляні.

За заслані письма дякую. Відошло через п. Барвінського.

До п. Федьковича написавь я, хотїя більше холодно як може треба було.

Букварь Федьковича и мій словарь відославь я до Ради Школьной.

Вашь щиро прихильний

О. Партицький.

21/4. 868.

Лист передайте ласкаво п. Верхатекому. Биографію Яхимовича вь окремій брошурі годі печатати, бо грошей не стане. Може бь редакция „Слова“ напечатала?

проводі одного члена редакції удали ся до адміністрації, де по перчитаню і обчисленю заплачено на жаданя адміністратора квоту 5 К 80 сот. за дворазове поміщеня згаданої оповістки. В ч. 261 помістило «Діло» нашу «заплачену» оповістку, а в день пізнійше «здармо» в клясичній нотатці від редакції дало ще один зразок своєї безприкладної неконсенсвенції, кидаючи на адресу членів українського акад. хору уваги, котрими в трактованю українських академиків, стануло на одній дошці з «Гоїсо-м». Вже нераз редакция «найповажнійшого органу галицької України» зложила докази своєї конвенції та льогіки, якої сміло моглиб їй позавидувати наймізернійші брукові свистки, та сим разом тон і спосіб, в який редакция кинула на членів укр. молодіжи свої інсинуації, приневолити нас на сій дорозі звернутись до ширшого загалу за застереженем, що подібного тону від часописи силуючої ся все промовляти в імени українського народу, на будучність не стерпимо. Не входячи на сьому місци в оцінку згаданої оповістки, стверджуємо, що замітки редакції «Діла» звернені на адресу акад. хор «Бандурист», з приводу заплаченої та видрукованої оповістки, є прецінь актом ярко колідуючим навіть з газетярською ліберальною приличністю і гнучкою етикою (учасних ринарів пера, та не личить з достоїнством «найповажнійшого органу галицької України». З обуренем відкидаємо підозріне, будьто ми під покришкою платного інсерату ухилили свої дотепи з під контролі редакції, бо ж ми їй до сї не в силі повірити, що є в Європі дневник, в котрім друкують ся що небудь без відома і апробати редакції.... Річ в тім, щоб редакция була не лиш відвічальна, але і — почитальна... На низькі заміти що до «вейляких ніби дотепних несподіванок», уважаємо понизше нашого достоїнства відповідати з надії, що відповість на них вимовно львівська громада своєю присутністю на наших вечерницях. У Львові дня 20. надоліста 1908. *Важнянин Б. Жмур Ю. Неділка В. Кордасевич В. Козак В. Гасюк В. Гарасовский В. Артимович П. Браверць О. Купчинський С. Гойванович В. Миронювич Ст. Гасюк С. Важнянин О. Гейца І.*

— Як жиди туманять мужиків? Унгарському тижневникови «Наука» доносять ось що: Минувшого тижня був я в Бобовищах, і я там не находив нічого доброго. Суть там люди доста щасливі, але не суть ошадні: що через тиждень зароблять, то в неділю у Шимона у корчмі змарвують. Той Шимон купив фонограф, і тому до тої корчми сходять ся з трох сіл люди; коли у Бобовищах є служба Божа, то з церкви прсето до Шимона йдуть фонограф слухати, і по 5 крайцарів платять, хто хоче, аби гуло; жид із облесними бесідами обходить людей і наливає горівки, а люди товнами біжуть не до церкви, а до корчми. На вечерні лиш четвертина людей є в церкві а другі в корчмі, бо там жид гуде. Шимон сміє ся і у руки плеще, що сим людем не треба ні церкви, ні священника. Шимон у неділю або в сьвято більше назберає за фонограф, як куратор у церкві.

— Великий пожар. В пятницю в ночи о год 10½ вибух пожар в рафінерії нафти Ляндесберга на Знесню коло Львова. Огонь повстав в котлівни і переніс ся найперше на склад бочок з парафіною, потім обняв інші будинки фабрики і розстелив ся одним великим морем полуміння на просторі сімох моргів, які фабрика обнімала. Ратункова акция обмежила ся до охорони сусідних домів, бо з причини частих вибухів збірників ропа і нафти не можна було підходити до огню. По пожарі, що тривав до слідуячого вечера, остали з фабрики лишні руїни: кілька мурів, височезний комин, кілька розірваних кітлів, і до 50 тисяч веліниць обручів з бочок. Шкода вносить около мільона корон, а була обезпечена на 300.000 К в «Дунаю» і в крак. тов-і.

— Дирекция почт оповіщує: На основі розпорядку п. к. міністерії торгівлі з дня 21. жовтня 1908. ч. 35965. (вістника державних

законів ч. 225 з 1908 р.) оповіщує ся прилюдно, що не вільно відклеювати ані витинати значки поштової оплати з пересилкових адрес, з поштових переказів і з переказів поштової щадниці. Від тепер не видає ся адресатам тих посилок, що з дотичних пересилкових адрес чи з грошових переказів відклевно або витято значки поштової оплати а здресати не хотять ті значки вернути або за них запластити їх іменну вартість. З такими посилками поступає ся так, як з тими, що їх не мож доручити.

— Дрібні вісті. Коломийский суд засудив оподі Юрія Соломейчука на 4 тижні строгого арешту за насильства при останних соймових виборах.—У львівскім магістраті викрито дефрдацію на кільканайцять тисяч К, якої допустив ся оден молодий урядник підробляючи квіти.—Праский народний театр (Divadlo) обходив оподі 25-літний ювілей свого ествованя.—При доповняючих виборах 2 членів повіт. ради з сільських громад в Бережанщині вибрано о. Ом. Короля д-ра Андр. Чайковского 102 голосами проти 76 голосів, які упали на лісту польско-кацапску.

— В новинці «Руслана» ч. 256 з 21 с. м. п. з. «Брутальність Галичанина» (ст. 3., стрічка 20. новинки) пропущено через недогляд по словах «impedimentum infamiae» слова: «Хтій би так було — самого факту ми не можемо ані перечити ані твердити, бо не маємо ніяких до того даних — то се не єго вина». — В.

— Переписка редакції. *Дописуватель з акад. Лімназії.* Вашої дописи не можемо помістити, вибачте, з пошани для самої поважної інституції. Що Ваш історик, замість години часу обернути на науку історії, устроїв собі «годину глузования», сим видав він, хоч може не сьвідомий того у своїм заслїпленю, як самі признаєте, на себе найтяжчий осуд педагогічної безтактности і підкопав у ваших очах свою власну повагу. Простіть єму се по християнськи, бо він хорий, тяжко хорий... і не глузуйте з него, як се видно з Вашої дописи, котрої задля того не оповіщуємо.

Телеграми

в дня 20. листопада.

Берлін. З Царгорода доносять, що в Прісрені (недалеко новобазарского санджаку) і в околиці вибухла революция в обороні давного абсолютизму в Туреччині. Поверх 2.000 жовнірів мало потягнути на Іскіб. Ворохобня вимірена проти християн, яким признано ті самі права, що магометанам.

Франкфурт. З Нового Йорку доносять до Frankf. Ztg, що на острові Гаїті вибухла ворохобня.

Вашингтон. Американський консуль в Ганкау (Хіни) доносить, що в околицях Янсе-кіяну заворушило ся населеня.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і калярня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 22. с. м.: Ів. Будний, Жовква; Сильв. Герасимович, Лешнів; П. Дуткевич, Станиславів; Андр. Соляк, Бурштин; Ів. Лукавский, Бабинь; др. Л. Кульчицкий, Коломия; Мих. Гватишин, Рудки; Павло Кождон, Глинець маріямпольский; Стан. Цвештек, Пізанька гвила; Андр. Глушкевич, Коломия; Гр. Мицавка, Обертин; др. Ігн. Альферт, Станиславів.

Комітет парохіяльний в Лисівцях

пов. Глусте, оголошує конкуре на будову мурованої церкви тамже. — Пляни і кошторис суть до перегляненя в Уряді парохіяльним. Зголошеня приймає гр.-кат. Уряд парохіяльний в Лисівцях, найдалше до кінця січня 1909. (2—10)

300 корон місячно зовсім чесно можуть заробити особи кожного стану продажию і биранем замовлень на релігійні предмети зі св. Землі і Єрусалиму. Кождий вістане урядово уповажнений і поучений. Канція на оригінальні окази в кюфраж пожадана. Глядає ся рівночасно двох генеральних заступників в осідком Чернівці, Тернопіль або Коломия. На відповідь долучити марку. Зголошеня до фірми: Володислав Марчевский, Яворів. (4—5)

Перворядна парохія

Більче золоте (пов. Борців) є до заміни на иншу. Зголошеня надсилати до тогож пар. уряду, почта Більче золоте. (4—4)

Працюйте і шадіть!

Товариство взаємного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки щадниці на 4%, уділяє позички на скрипти за інтабуляцією на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах щіврічних вносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кождих 100 К позички.

Венсіл приймають ся тільки 3 місячні, а 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени обезпечені в «Джістері».

З зиснів уділив «Джістер» на публічні добродійні цілі квоту 45.835 корон.

Вкладки	2.793.183 К.
Позички уділені	3.410.884 К.
Удїли членські	234.398 К.
Цінні папери	130.452 К.
Фонд резервовий і инші	43.842 К.
Льокапні	182.206 К.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

До

Америки і Канади

перевозить найскорше

Лінія КУНАРД

Головне заступство на Галичину **ЛЬВІВ, ул. Городецька 99.**

Пояснень уділяє даром.

(5—14)